

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/8709-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 27.09.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	17/2022	03.10.2022

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre - anbefaling om etablering av besøkscenter skog

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre anbefaler etablering av besøkscenter skog i Hattfjelldal kommune og Grane kommune. Begge kommunene er store skogbrukskommuner som har områder med skogvern i tillegg til nasjonalparkareal. Gjennom nasjonalparkstyret er det etablert et godt samarbeid, noe som kan videreutvikles videre gjennom et besøkscenter hvor også nasjonalparkforvaltningen kan få en arena for dialog og kommunikasjon med publikum.

Nasjonalparkstyret mener et besøkscenter bidrar til å styrke skog- og arealvernet i en region som ofte setter søkelys på negative forhold når skog og areal båndlegges med arealvern. Et besøkscenter vil skape lokal stolthet om lokale naturverdier, historisk bruk og skogressursene som viktig bidrag i det grønne skiftet. I regionen kan vi oppleve mange typer skog. Fra skoggrensene i høyfjellet ned til kystskogen finnes store variasjoner og artsrikdom, noe som vil øke opplevelsesverdien for et besøkscenter. Her kan besøkende få informasjon og kunnskap om ulike verdier på besøkscenter for etterpå å oppleve de samme verdiene ute i skogen. Få andre områder i Norge kan oppvise en så stor variasjon i et forholdsvis avgrenset geografisk område.

Nasjonalparkstyret ønsker også å fremheve at besøkscenter skog, sammen med besøkscenter rovdyr på Namsskogan og besøkscenter nasjonalpark i Lierne vil danne et komplett tilbud til lokale, nasjonale og internasjonale besøkende. Dette på grunnlag av at det meste av trafikken til Nord-Norge går gjennom en region som fra før har begrensede tilbud til gjennomreisende. Gjennom samarbeid mellom besøkscenterne, museer og andre attraksjonspunkter kan en øke regionens attraktivitet som besøksmål, skape økt lokal verdiskapning, økt kunnskap og bedre vern.

Saksopplysninger

Miljødirektoratet skal autorisere et besøkscenter skog i 2022. Det nye besøkscenteret vil bli det 37. autoriserte besøkscenteret i Norge, og det første med skog som tema. Tidligere er det opprettet besøkscenter med tema nasjonalpark, våtmark, rovdyr, villrein, verdensarv og Oslofjorden. Av disse er det opprettet besøkscenter rovdyr i Namsskogan og besøkscenter nasjonalpark i Lierne. I Saltdal er det besøkscenter nasjonalpark hvor Grane og Hattfjelldal er medeiere gjennom egen stiftelse. Nærmeste verdensarvsenter er Vegaøyen.

Det nye besøkscenteret skal skape oppmerksomhet om hvor viktig skogen er for naturmangfold og klima, og bygge forståelse for behovet for skogvern og ei bærekraftig skogforvaltning. Skogen er det økosystemet der vi finner flest arter i Norge, og hvor det også finnes flest trua arter. Det er også flere naturtyper i skogen som er vurdert som trua og nært trua. Det viktigste virkemiddelet, ifølge nasjonale myndigheter for å ta vare på disse artene og naturtypene er vern av skogen. Skogen spiller en viktig rolle for å avgrense klimaendringer, blant annet gjennom opptak og lagring av CO². I et endret klima forventes endringer i norske skoger, og vern og bærekraftig skogbruk blir viktig for å skape klimarobuste skoger. Intakt skog er viktig for klimatilpassing, og kan blant annet redusere risiko for flom og ras. Bærekraftig skogbruk er viktig i det grønne skiftet, der fornybare ressurser som skog vil spille ei viktig rolle.

Et besøkscenter skog skal skape bevissthet om skogens mange verdier og forståelse for behovet for skogvern og en bærekraftig skogforvaltning. Besøkscenteret skal derfor informere om skogvern, skogen som økosystem, økosystemtjenester knyttet til skog og skogens klimabidrag inkludert skogens rolle for klimatilpassing, samt presentere skogens opplevelsesverdier og stimulere til friluftsliv.

Besøkscenter skog skal være et fysisk senter. Alle som driver med, eller ønsker å drive med naturinformasjon kan søke om å bli autorisert, slik som naturinformasjonssenter, museum, kommuner eller andre. Besøkscenterene skal spre kunnskap og skape oppmerksomhet om sitt fagfelt.

De skal bidra til lokal, bærekraftig verdiskaping gjennom måten de drives på.

Dette gjøres ved å:

- Inspirere folk til å ville lære mer om senterets spesifikke fagfelt gjennom å tilrettelegge informasjon og gi dem gode opplevelser.
- Legge til rette for godt samspill med lokale aktører for å utvikle bærekraftige aktiviteter utenfor og i verneområder.

Søknadsfristen er 21. oktober, og Miljødirektoratet sikter mot en autorisasjon i november.

Utlysingen er i tråd med budsjettproposisjonen til Klima- og miljødepartementet for 2022, der det blir varslet autorisering av et slikt senter i år. Til oppstart av et besøkscenter skog er det sett av 1 222 000 kr i 2022.

For å bli autorisert besøkscenter må virksomheten oppfylle en rekke krav, disse kommer frem av veileder som ligger på følgende url:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/myndigheter/bli-autorisert-besokssenter/>

Et av kravene i veileder lyder som følger:

«Sentrene bør arbeide for godt samarbeid med lokal og regional forvaltning, private reiselivsaktører, frivillige organisasjoner og spesielt skoler. Der forholdene ligger til rette for det, skal sentrene samlokaliseres med relevante etablerte institusjoner som informerer om natur eller kultur (f.eks. museer eller forvaltningsknutepunkter).

Brev om anbefaling eller støtte fra kommuner bør vise til kommunestyrevedtak. Støttebrevet skal forklare hvorfor kommunen anbefaler autorisasjon og beskrive i hvor stor grad senteret samarbeider med kommunene, og spesielt om og hvor mye økonomisk støtte kommunen vil gi og om den er representert i senterets styre. Informasjon om forankring i kommuneplan kan også være aktuelt.

Brev med anbefaling eller støtte fra statsforvalter, verneområdestyre og rovviltnemnd bør forklare hvorfor senteret anbefales, beskrive i hvor stor grad senteret samarbeider med verneområdestyre, statsforvalter eller rovviltnemnd, og om verneområdestyret er representert i senterets styre»

I siste avsnitt i ovenstående sitat settes det krav om at det skal foreligge brev med anbefaling eller støtte fra verneområdestyre. Her skal en også forklarer hvorfor senteret anbefales med beskrivelse i hvor stor grad senteret samarbeider med verneområdestyret og om verneområdestyret er representert i senterets styre.

Ut fra dette kravet har nasjonalparkstyret fått henvendelse fra Hattfjelldal kommune og Grane kommune som begge har til intensjon å søke om å få besøkssenter skog med ønske om at få nasjonalparkstyrets støtte til sine respektive søknader.

Til nasjonalparkstyrets behandling på styremøte den 3. oktober 2022 vil det ikke foreligge noen komplett søknad fra aktørene da disse vil være under utarbeiding frem til søknadsfrist. Beslutningsgrunnlaget vil bestå av prospekter/prosjektbeskrivelser for de ulike besøkssentrene.

Vedlegg:

- Notat av 26.09.22 fra Ordfører i Grane kommune vedr. søknad om autorisasjon for etablering av besøkssenter for skog, og nasjonalparker i Grane kommune.
- Vedlegg til notat fra Ordfører i Grane kommune – presentasjon av prosjekter på nytt næringsområde på Vollen ifb. med etablering av ny E6
- Notat av 28.09.22 fra Hattfjelldal kommune v/ordfører vedrørende søknad om autorisasjon for besøkssenter skog på Fjellfolkets hus i Hattfjelldal.

Henvendelse til Børgefjell nasjonalparkstyre for styrebehandling den 3.10.22, vedrørende søknad om autorisasjon for etablering av besøkssenter for skog, og nasjonalparker i Grane kommune

Innledning

Grane kommune vil innen 21.10.22 søke om å bli autorisert som besøkssenter for skog. Vi ønsker å kombinere dette med et besøkssenter for de to nasjonalparkene og øvrige verneområder vi har i vår kommune. Søknaden er ikke ferdigstilt pr. i dag.

Vi planlegger å styrke vår kompetanse og formidlingskapasitet om naturen, og kulturen, som har gitt grunnlaget for etablering av nasjonalparkene, skogvernområdene og øvrige verneområder i kommunen. Vi ønsker å skape positive ringvirkninger, og få forståelse for både skogvern, bærekraftig skogbruk og bærekraftig bruk av utmarka hos ulike målgrupper. Det er et ønske om å få økte personalressurser knyttet til de ulike verneområdene inklusive de to nasjonalparkene. De to nasjonalparkforvalterne, som ikke bor i Grane kommune, vil kunne samarbeide godt med en lokal ressurs som vi ønsker å bygge opp. Det vil øke nasjonalparkenes mulighet for å drive formidlingsaktiviteter i et senter, men også ute i felt gjennom kapasitetsøkning.

Statens vegvesen bygger for tiden ny E6 forbi kommunesenteret i Grane kommune, og E6 flyttes til vestsiden av Svenningelva, sør for kommunesentret Trofors. E6 krysser over elva og skal rett inn i en to km lang tunell forbi kommunesentret. Her planlegges det en avkjøring til kommunesentret og det tilrettelegges et 18 dekar stort næringsareal. Reguleringsplanen ble vedtatt i 2020, og det er lagt inn i bestemmelsene at Grane kommune er en nasjonalparkkommune, og at det skal gjenspeiles i bygningsmasse og utendørs tilrettelegging. På næringsarealet tenkes næring som har behov for å ligge nær E6, samt at det er planer om synliggjøring av kommunens og hele regionens naturkvaliteter. Dagens drivstoffutsal, elbil-lading, samt spisestedet Trixie som i dag ligger langs nåværende E6 er positive til å etablere seg på næringsarealet. Kommunen har planer om å utvikle dette stoppunktet for grønne næringer, naturinformasjon og informasjon om reiseliv i regionen m.v.

Arealet skal stå byggeklart i oktober 2024, ett år før det settes trafikk på vegen, i november 2025. Dette punktet vil ligge ca. 1,4 km sør for kommunesentret, får en avkjøring fra E6 og en forbedret veg inn til kommunesenteret. I dag går det en kommunal veg gjennom arealet fra Trofors og til Svenningdal. Dagens kommunale veg er også i dag en hovedinnfallsport til den ene nasjonalparken, Lomsdal –Visten nasjonalpark, via Stavassdalen. Næringsarealet ligger på elvekanten til det vernede vassdraget Svenningelva.

Dette er et naturlig punkt å legge et besøkssenter for skog fordi punktet har potensial for godt besøk av vegfarende. Stedet er samtidig sentralt også for lokalbefolkning, og dagens kommunale veg er i dag en mye brukt utfartsveg for lokale turgåere. Skolen i Grane, og skolene i omkringliggende kommuner, bruker Stavassdalen både til dagsbesøk og overnattingsturer. Barnehage, skoler, Nord universitet, folkehøgskole og landbruksskolen er

allerede besøkende til Stavassdalen og Lomsdal-Visten pr. i dag. Her vil et besøkssenter for skog, og nasjonalparker være en viktig ressurs, som man passerer på veg til Stavassdalen.

Børgefjell har sin hovedinnfallsport i Grane, fra Simskaret. Tomasvatnet er også en mye brukt innfallsport til nasjonalparken. Sistnevnte nås med tog fra Majavatn, og noen km å gå. Denne nasjonalparken ligger litt lenger unna senterets lokalisering, men informasjon vil likevel være viktig for de vegfarende, og lokalbefolkning.

Bakgrunn for søknad om besøkssenter for skog, og nasjonalparker

Grane kommune er en skogsbrukskommune der skogbruket har hatt stor betydning som næring siden skogen ble tatt ut på en industriell måte av «Engelskbruket». Engelske forretningsmenn som hadde både kapital, og kunnskap om drift av sagbruk, og eksport av virke, til det internasjonale marked, kjøpte opp store skogareal i Vefsn, Grane og Hattfjelldal i 1867.

Grane kommune er en del av Helgeland Museum, og har som eneste kommune på Helgeland skog og utmark som tema. Pr. i dag er avdelingsleder ved Helgeland museum i Grane skogutdannet, og har 25 års erfaring fra praktisk skogbruk. Avdelingen i Grane har i mange år brukt utmarka som formidlingsarena.

Avdelingslederen med samarbeidspartnere har vært aktiv i å få nedtegnet historien om tømmerfløting i Vefsnavassdraget, skogstuer og skogarbeiderliv i perioden fra skogbruket med intensivt drift i perioden fra «Engelskbruket», og frem til tømmerfløtinga opphørte i 1968.

Grane kommune har vært gjennom mange runder med verneprosesser av skog, og har flere myrreservat der det er fredning i hekketiden. Grane kommune har også en andel av nasjonalparkene Børgefjell/Byrkije og Lomsdal-Visten/ Njaarke. Pr. i dag er ca 34% av kommunens areal vernet og dersom en pågående vernerunde vedtas som innstilt, vil 36% av kommunen inneha et eller annet vern. I tillegg er de to store vassdragene Svenningdalselva og Vefsnavassdraget med sideelver, vernet mot kraftutbygging. Vassdragene er også nasjonalt laksevassdrag.

Formål:

Formålet med å et besøkssenter vil være å formidle de unike verdiene i de skogsområder som er vernet, men også formidle hvordan et bærekraftig skogbruk drives. Skogen har svært mange kvaliteter, og bruksområder som er viktige å formidle.

Skogshistorien i området inklusive den mer industrielle drift av skogen, som fikk sin start av «Engelskbruket», er en historie som er verdt å formidle.

Det vil også være viktig å formidle de unike verdiene våre to nasjonalparker, og øvrige verneområder, har.

Målgrupper:

Det vil være ulike målgrupper å henvende seg til. De vegfarende, turistene vil være en viktig målgruppe, som det ligger svært godt til rette for å nå. Lokalbefolkning og skoleelever både i egen og andre kommuner, i grunnskolen, videregående skole og høgskole- og universitet vil være målgrupper. Dette er miljøer man er i kontakt med allerede i dag. Skogeiere er også en naturlig målgruppe.

Lokalisering

Grane kommune med sine 2017 kvadratkilometer, er den første kommunen du møter på i Nordland når du kommer sørfra langs E6. Totalt bor det ca. 1450 innbyggere i Grane, hvorav rundt ca. 1 000 bor i kommunesenteret Trofors.

Kommunen har forbindelse til kysten via fylkesvei 76, Tosenvegen. Riksveg 73 tar av fra Trofors mot Hattfjelldal og mot Sverige. Kommunen grenser i nord mot Vefsn, i øst mot Hattfjelldal, i vest mot Bindal og Brønnøy, og i sør mot Røyrvik og Namsskogan i Trøndelag.

Det nye næringsarealet har en egen reguleringsplan, og vil ha en sentral beliggenhet rett ved hovedferdselsåren, E6, gjennom Nordland. Den gamle ferdssvegen inn til Stavassdalen og hovedinnfallsporten til Lomsdal-Visten ligger i umiddelbar nærhet til det påbegynte næringsarealet. Her er det planlagt en bedre parkeringsplass enn pr. i dag. Den gamle ferdssvegen er allerede merket og delvis klopplagt, men skal tilrettelegges enda bedre ganske snart (22/23). Det er allerede noe trafikk av personer som skal inn i nasjonalparken, og som kommer med tog til Trofors. Dette er den raskeste vegen når man går inn i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Dette er et naturlig punkt å legge et besøkssenter for skog fordi punktet har potensial for godt besøk av vegfarende. Stedet er samtidig sentralt også for lokalbefolkning, og vegen er i dag en mye brukt utfartsveg for turgåere. Skolen i Grane, og skolene i omkringliggende kommuner, bruker Stavassdalen både til dagsbesøk og overnattingsturer. Barnehage, skoler, Nord universitet, folkehøgskole og landbruksskolen er eksempler på besøkende allerede i dag. Her vil et besøkssenter skog være en viktig ressurs som man passerer på veg til Stavassdalen.

Kommunesenteret Trofors ligger gunstig plassert for store naturopplevelser med den mektige Børgefjell nasjonalpark på østsiden av E6 og Lomsdal-Visten på vestsiden av E6. Ved Trofors møtes elvene Austervefsna og Svenningdalselva og danner det kjente, og vernede, Vefsna-vassdraget som renner ut i fjorden i Møsjøen.

Samarbeidspartnere

-Det vil være helt sentralt å samarbeide med forvaltere og styrene i de to nasjonalparkene vi har en andel av med Børgefjell, og Lomsdal-Visten.

-Det vil være naturlig å ha et tett samarbeid med nasjonalparksenteret i Saltdal, der vi er medstifere.

-Helgeland Museum er en naturlig samarbeidspartner for et besøkssenter for skog. Avdeling Grane med skog som tema, og avdeling Rana med naturhistorie.

-Grane kommune er medeiere i Vefsna Regionalpark sammen med kommunen Vefsn og Hattfjelldal. Regionalparken er et definert landskapsområde med felles natur- og kulturverdier. Kommunene har gjennom parken et langsiktig og forpliktende samarbeid mellom offentlig, privat og frivillig sektor om å ivareta og videreutvikle regionens natur- og kulturkvaliteter. Regionalparken har hatt ansvar for reisemålsutvikling i de tre kommunene og vært gjennom fase en og to i innovasjon Norges opplegg for reisemålsutvikling. Grane kommune har gjort vedtak om å gå videre til fase tre, fra ord til handling. Det er et mål å utvikle regionen til et bærekraftig reisemål, noe som også forplikter den enkelte kommune.

- Sammen med Vefsna regionalpark, Trollfjell geopark, Okstindan natur- og kulturpark, Vega Verdensarv og nasjonalparkkommunene i vårt område er vi i ferd med å utvikle et tettere samarbeid mellom disse områdene med rike natur- og kulturverdier. Vi har foreløpig kalt samarbeidet Parkforum «Helgeland på tvers». Dette samarbeidet er i startgropa.

-Visit Helgeland er en viktig samarbeidspartner og Grane kommune er medeier i vårt felles destinasjonsselskap på Helgeland.

-Statskog er en stor grunneier i kommunen og eier store deler av utmarka, samt en stor andel skog. Det er derfor naturlig å ha et tett samarbeid med Statskog.

-En del reiselivsbedrifter i Vefsn, Grane og Hattfjelldal har deltatt i et interkommunalt bedriftsnettverk der et hovedmål har vært å etablere bookbare opplevelser av høy kvalitet. Bedriftene HiNorth, etablert i Mosjøen og RiverNorth, etablert i Grane kommune, er gode eksempler på slike opplevelsesbedrifter som er etablert de senere år.

Det er et mål å lykkes med videre samarbeid mellom reiselivsbedriftene i området, og dette vil også et besøkssenter bidra til.

Organisering og økonomi

Organisering av senteret og økonomien i senteret må vi komme tilbake til i sammenheng med søknad om autorisasjonssøknaden til miljødirektoratet.

Innhold i et besøkssenter og informasjonstilbud

Grane kommune er en nasjonalparkkommune i dag. Inntil den nye bygningsmassen er klar til innflytting må Grane kommune ta ansvar for informasjonen om bygge opp dette i tråd med kravene til et besøkssenter for skog, og nasjonalparker. Dette innholdet må bygges opp fra grunnen av da vi ikke er et besøkssenter pr. i dag. Dette vil bli nærmere beskrevet i søknad om autorisasjon.

Bygg og Uteområder

Da vi er i planleggingsfasen for det nye næringsarealet der et et besøkssenter er planlagt lokalisert har vi gode muligheter for å tilrettelegge området både med bygningsmasse om

uteområder. Det er som nevnt lagt føringer i reguleringsplanen for området. Det pågår også arbeid for å planlegge uteområdene med gode muligheter for ulike aktiviteter.

For nye bygninger og tilbygg skal man så langt det er mulig velge miljø- og energivennlige løsninger. Nybygg skal være godt tilpasset omgivelsene og ikke påvirke miljøverdier negativt.

Kommunen er sentral i planlegging av området, og kommunen har selv vedtatt i gå i gang for å oppfylle sin del av det å bli et bærekraftig reisemål.

Universell Utforming

Bygningsmasse vil bli planlagt for å oppfylle krav om universell utforming. Dette må også gjennomføres på uteområder

Lokal forankring

Besøkssenteret vil bli forankret gjennom vedtak i kommunestyret innen søknad sendes direktoratet. Saken er tidligere drøftet i både formannskap og kommunestyre og det er full støtte i å starte arbeidet med et besøkssenter og å sende en søknad om autorisasjon i 2022.

På grunn av samlokalisering med andre bedrifter vil stedet være en naturlig møteplass for lokalbefolkning også. Gjennom lokale bedrift vil tilbud om overnatting og bespisning bli lokalisert i samme område.

Trofors den 26.09.22

Ellen Schjølberg

Ordfører i Grane kommune

GRANE KOMMUNE
Midt i blinken

Grane
nasjonalparkkommune

Velkommen!

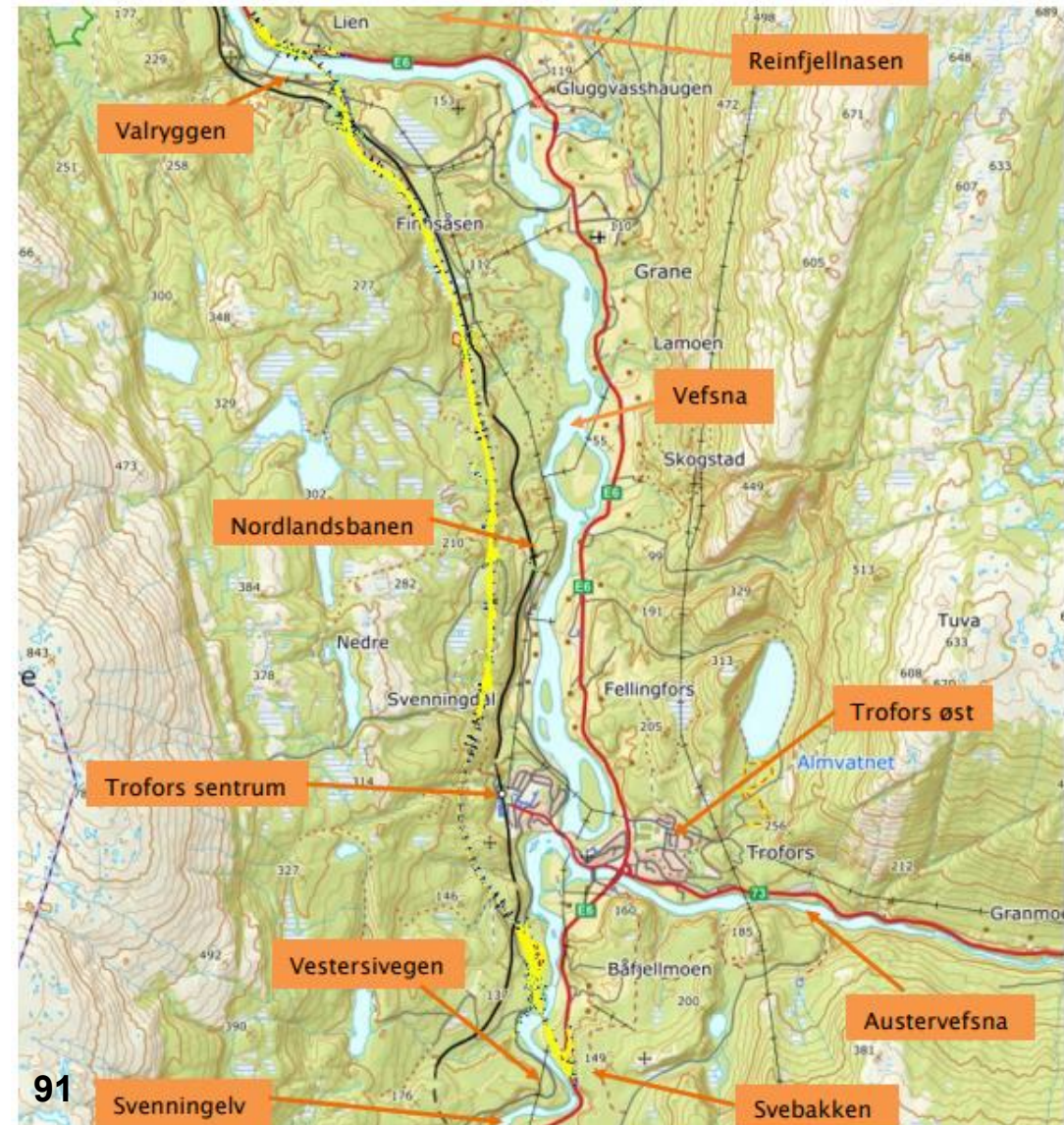
Utløsende faktor – E6 Svenningelv - Lien

Utløsende faktor:

- Ny E6 (Strekning Svenningelv – Lien) legges i ny trase.

Konsekvens:

- Transportmønstrene i området vrenses.
- Kundegrunnlaget til eksisterende bedrifter reduseres betydelig.
- Trofors blir mer sentralt (kortere kjøreavstand).
- Tunneldeponi kan utvikles til et næringsområde.

Hvordan jobber Grane kommune – Mulighetsrom ny E6

Næringsutvikling tilknyttet ny E6

Næringsutvikling tilknyttet ny E6

Innhold

Prosjektutløsende behov.....	3
Hva ønsker Grane kommune?.....	3
Hvilke mulighetsrom finnes og hva er suksessfaktorer?.....	4
Mulighetsrom 1: Fremtidig næringsområde ved Svenningelv.....	4
Mulighetsrom 2: Areal rundt nytt næringsområde.....	6
Mulighetsrom 3: Vestersivegen og Trofors handelspark	8
Mulighetsrom 4: Innfallsport Lomsdal-Visten nasjonalpark.	9
Mulighetsrom 5: Bolyst i Grane kommune	9
VEDLEGG.....	10
Prosjektstyringsplan for Mulighetsrom 1: Fremtidig næringsområde ved Svenningelv.....	10

Hva skal Statens vegvesen bygge ved Vollen?

STATENS VEGVESEN
ES HELGELAND: Parsell Svenningelva - Lien

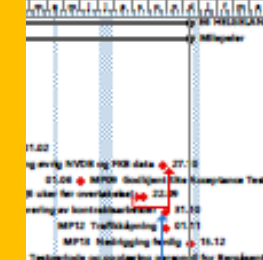
1	ES HELGELAND, Svenningelva - Lien
2	Målplaner
3	MP01 Signert kontrakt
4	MP02 Oppstartnotat
5	MP03 Samrådplan
6	MP04 Oppstart forberedelse
7	MP05 DelFV1.1. Deløst spor ved jernbanestien (inkl. 1. & 2.)
8	MP06 DelFV1.2. Overlevering ferdigkjøpt på Vollen (1 & 2) for ferdigoverlevering
9	MP07 DelFV1.3. Skuddjett SAT for Bergstamstien + Dokumentasjon
10	MP08 DelFV1.4. Overlevering av FV og P&R data
11	MP09 Skuddjett Site Acceptance Test (SAT) for Bergstamstien
12	MP10 FV dokumentasjon til byggherre (2. utgave for overtales)
13	MP11 Overlevering av kontraktforberedelse
14	MP12 Trafikkløsting
15	MP13 Ferdigkjøpt forberedelse
16	Testperiode og oppløsting personal for Bergstamstien
17	Prosjektlogg
429	Dokumenter / Planer / SVV
430	401 Målestasjonsplan (Sverres løp nr. 12. (over vint.)
431	402 MMS Plan Rev. 00
432	403 KS Plan Rev. 00
433	404 VSI Plan Rev. 00
434	405 Fremdriftsplan Rev. 01
435	Rigging
436	Multi-løsting av utstyr for ferdearbeider
437	Demuldering
438	SAA - SIKKER JØRN ANALYSE
439	SAA Begrunnelse
440	SAA Riggingarbeid
441	SAA Rigging utstyr
442	SAA Eierarbeid (varslingsarbeid, etc.)
443	SAA Arbeid i trykkløst
444	SAA Pålegg Nord Bergstamstien
445	SAA Løsting og sprøenging i Bjøla
446	SAA Kulearbeid
447	SAA Tunnelløsting
448	SAA Transport av sprøengemaskin
449	SAA Pålegg Nord (overføring, etc.) (ikke aktuell)
450	SAA Arbeid med løsting
451	SAA Riktning ved innlegg av løsting med ny jernbanestien
452	SAA Forberedelse
453	SAA Eierarbeid i tunnel
454	Bliser
455	SAA Svenningelva bru
456	SAA Trofors G/S bru
457	SAA Stensvevstien
458	SAA Langvevstien bru

- Grane kommune mottar et ferdig oppfylt areal 31.10.2024
- Ny E6 åpnes for trafikk 01.11.2025

Filtre: Alle aktiviteter

2025

Hva skal Statens vegvesen bygge ved Trofors handelspark?

GRANE KOMMUNE
Midtregionen

Grane
Nasjonalparkkommune

Grovt oversiktsbilde

Startpunkt Gamle Stavassdalsvegen (Lomsdal - Visten nasjonalpark)

Næringsaktivitet /Campingplass

Bolyt/Attraksjonselementer

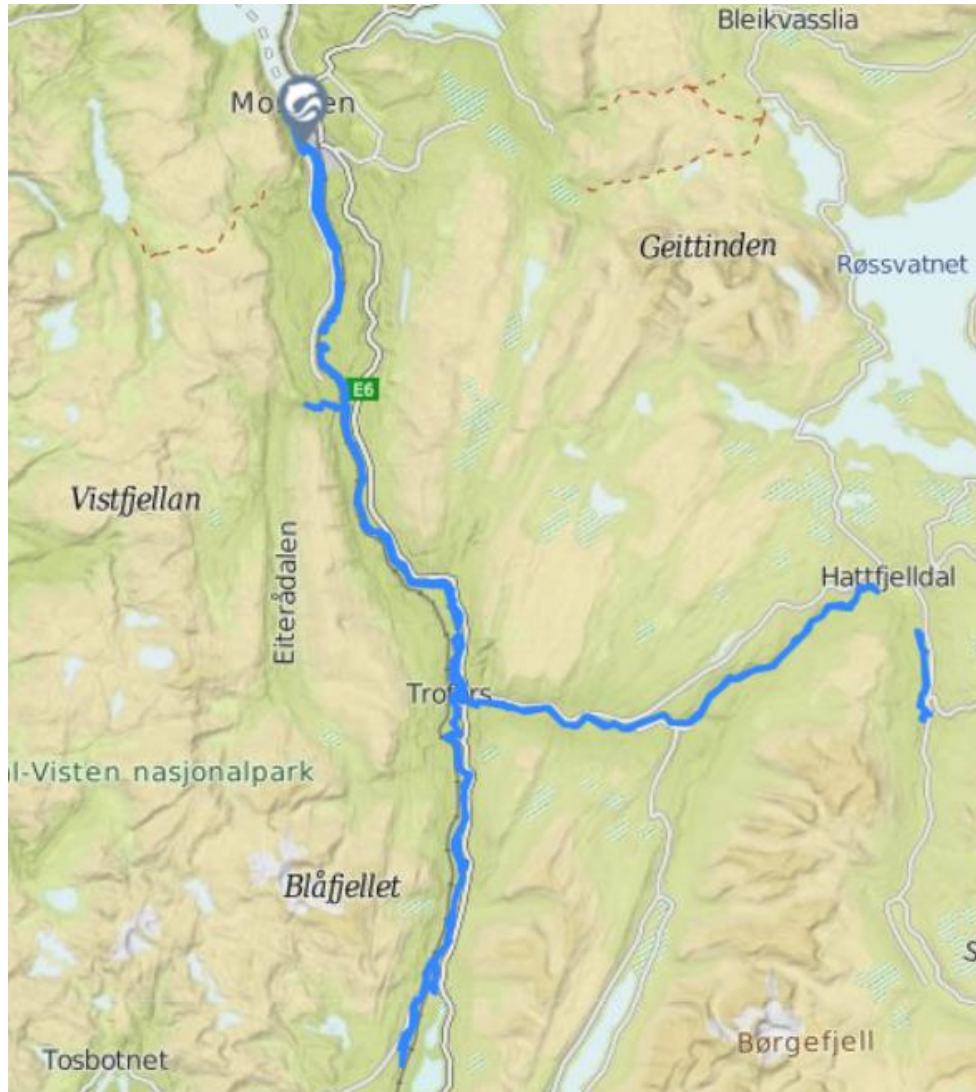
Næring

Attraksjonselementer til lav investeringskostnad

Startpunkt scooterløypenettverk

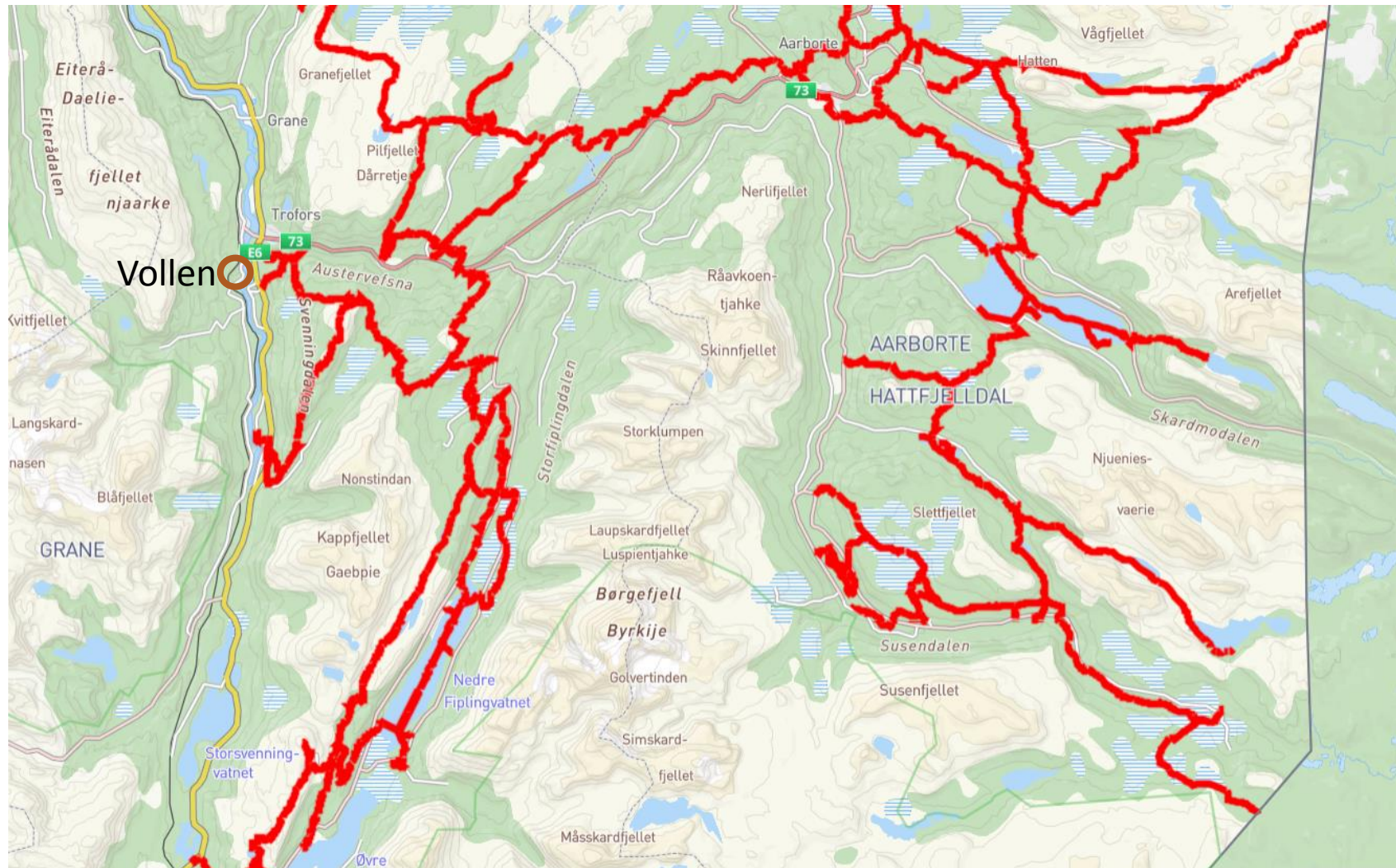
Stoppeffekt – Skulptur av laks

Lakseelvene Vefsna og Svenningelva går gjennom hoveddalførene av kommunen. I disse er det flere store fossefall hvor en kan se springende laks om sommeren. Historisk sett har [Vefsna](#) vært den suverent beste lakseelva i Nordland fylke og en av landets beste lakseelver.

Stoppeeffekt – Scooterløyper

Stoppeffekt – «Gamle Stavassdalsvegen» – Innfartsveg til Lomsdal- Visten nasjonalpark

- Prosjekt igangsatt med formål å etablere informasjonsprodukter som skaper interesse for nasjonalparker, friluftsliv og kultur.
- Det er et mål at produktene skal fenge alle aldersgrupper. Informasjonsprodukter kan være både fysiske og digitale.
- Prosjektet delfinansieres av Miljødirektoratet og gjennomføres av Grane kommune, Nasjonalparkforvalter, Helgeland friluftsråd og Helgeland museum.

**Grane
nasjonalpark-
kommune**

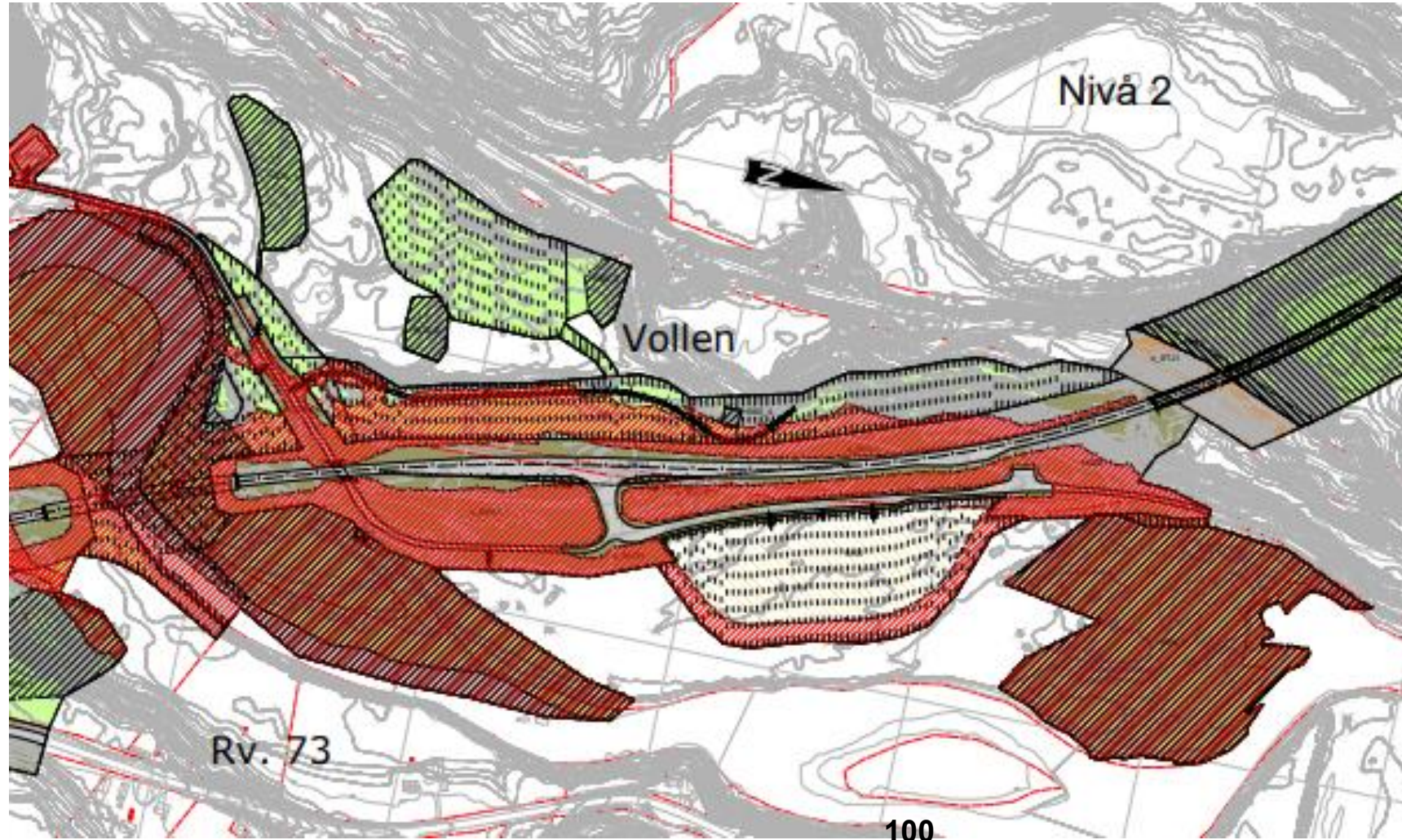
Andre stoppeeffekter

- Sti langs Svenningelva m/sittebenker.
- Inngjerdet område for hundelufting.
- Badeplass m/vedfyrte badstue.
- Skøytebane på deler av parkeringsplassen vinterstid.
- Har dere andre forslag?

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

§ 3.2 Kombinert bebyggelse og anleggsformål: Bensinstasjon/ vegserviceanlegg, kombinert med hotell/overnatting, annen offentlig eller privat tjenesteyting og annet uteoppholdsareal – BKB

§ 3.2.1 Arealet tillates benyttet som permanent masselager for ikke-organisk materiale (eks. grus og steinmasser). Arealet skal fylles opp til en høyde som er dimensjonert for 200årsflom inklusive en klimafaktor på 1,4.

§ 3.2.2 Fyllingsskråning ned mot tilstøtende terreng skal utformes med helning 1:4 eller slakere, og skal være kledd med stedlige vegetasjonsdekkemasser. Fyllingsskråninger skal erosjonssikres.

§ 3.2.3 Arealet på Vollen skal utformes og brukes slik at det ikke oppstår avrenning av finstoff og/eller forurensning som kan skade lokaliteten med Aursundløvetann (H560_5).

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

§ 3.2.4 Innenfor areal for kombinert bebyggelse og anlegg med tilhørende trafikkarealer og utearealer til opphold, kan det bygges og drives bensinstasjon, anlegg og bygninger for salg av drivstoff, etableres ladestasjon og overnattingstilbud i kombinasjon med vegkro/ bevertningssted. Det kan også etableres offentlig eller privat tjenesteyting med salgsvirksomhet knyttet til museums-, nasjonalparkrettet virksomhet og småskala næringsvirksomhet knyttet til vassdraget, landbruket og reindrifta.

- Maksimal utnyttelsesgrad er 75 %-BYA.
- Maksimal tillatt gesims-/mønehøyde er 8m/9m regnet fra ferdig planert terrengs gjennomsnittsnivå rundt den enkelte bygning.
- Bygninger, installasjoner og ubebygget del av tomte skal ha en helhetlig arkitektonisk utforming, som gjenspeiler at Grane er en nasjonalparkkommune og en skogbrukskommune
- Ved etablering av overnattingstilbud (støyfølsomt bruksformål) skal krav til innendørs støynivå være tilfredsstillt.
- Merkevaren Norges nasjonalparker skal brukes
- Utvendig lagring tillates ikke.

Detaljregulering for E6 Svenningelv - Lien

§ 3.2.5 For å sikre at området skal fremstå som helhetlig og attraktivt skal utbygger sammen med byggesøknad etter pbl. § 20-1 sende inn detaljert høydesatt illustrasjonsplan for den ubebygde delen av planformålet. Følgende kriterier skal oppfylles:

- Tydelig omramming både sett på avstand og når du besøker stedet
- Terrengforming og bruk av vegetasjonskledte arealer som inndeling og omramming
- Godt strukturerte trafikk- og parkeringsarealer både for bil og sykkel
- Gjennomarbeidet belysning, oppmerking og skilting innad på området
- Tydelig adskilte og skjermede arealer for myke trafikanter, og for uteopphold
- Universell utforming

Grane kommune avgjør om byggesøknad med illustrasjonsplan tilfredsstillter krav satt i denne reguleringsplan til at området skal fremstå som helhetlig, trafikksikkert og attraktivt.

Hendvendelse til Nasjonalparkstyret om styrebehandling den 03.10.22 vedrørende søknad om autorisasjon for besøkssenter skog på Fjellfolkets hus i Hattfjelldal

Innledning:

Hattfjelldal kommune vil innen 21.10.22 søke miljødirektoratet om autorisasjon for Besøkssenter skog. Søknaden er per 28.09.22 ikke ferdigstilt. Kommunen har et totalareal på 2.682 km², hvor av 178.000 dekar er privateid produktiv skog. Resterende 115.000 dekar produktiv skog er eid av Statskog. 29,2% av landarealet i Hattfjelldal er vernet, og Hattfjelldal kommune har forvaltningsansvar for 5 skogvernområder.

Per i dag er det 280 skogeiere i kommunen, og rundt 100 stk. som jobber med skogdrift. 82 av de som jobber innenfor skogdrift er ansatt på Arbor. Resten er fordelt på flere mindre skogbedrifter som Susendal Bygdesag, Allskog, Brennbakk, Børgefjell Laft mm. Gjennom en etablering av et besøkssenter skog ønsker Hattfjelldal kommunen å forsterke sin identitet som skogbrukskommune og styrke sin kompetanse innenfor fremtidsrettet skogbruk, vern og bruk av skogområder, samisk natur og kulturgrunnlag, samt formidling av naturen som ressurs og livsgrunnlag.

Senteret er tenkt å etableres på Fjellfolkets hus. Her har også Helgeland museum, avdeling Hattfjelldal, kontor og utstilling, og Statsskog har sine kontorer der.

Formål med senteret

Hattfjelldalsamfunnet har et solid fundament av de verdier som er skapt av skogbruket i kommunen, og skogbruket er fortsatt en viktig næring med stor kompetanse spredt på ulike nivå og i ulike bransjer. Skogen som ressurs er imidlertid et videre begrep enn før. Med et viktig bærekraftperspektiv som bakteppe, ser man andre, spennende muligheter for å bruke skogen og skogens arealer som ressurs. Formålet med et besøkssenter skog vil være å formidle skogens betydning, i et historisk og fremtidsrettet perspektiv, både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Senteret skal også bidra til å formidle kompetansen både innen sagbruk og restaurering, gamle byggeskikker og materialkunnskap.

Målgrupper:

Senteret retter seg mot innbyggere, lag og foreninger, skole og barnehager, forskningsinstitusjoner, og formidlingsaktører med et behov for kompetanseheving innenfor temaene skog, skognæring, bærekraftig og fremtidsrettet skogbruk, m.m. I tillegg til aktører og interessenter som har interesser innenfor materialkunnskap, byggeskikk, sagbruk og restaurering. Senteret skal rette seg mot lokale, regionale, nasjonale, og til dels internasjonale interessenter og aktører.

1. Den lokale målgruppen befinner seg innenfor en radius på 100 km, og består av kommunene Alstadhaug, Brønnøy, Grane, Hattfjelldal, Vefsn, Hemnes og Rana. Innenfor den lokale målgruppen vil det i all hovedsak være skoler, barnehager, innbyggere, kommuner, personer og bedrifter som driver innenfor skog, samt kompetansemiljøer som Helgeland museum, Nord universitet, Distriktsenteret og Sørsamisk kunnskapspark.

2. Den regionale målgruppen er innenfor en radius på ca 200 km, og strekker seg fra Steinkjer i sør til Bodø i nord. Innenfor denne målgruppen har vi også kystskogbruket på Helgelandskysten. Innenfor denne målgruppen vil interessentene være turister/tilreisende, Fylkeskommunen og Statsforvalteren, Kystskogbruket, kompetansemiljøer slik som Nordlandsforskning, Sintef, NTNU, Nord Universitet, og aktører innenfor skognæring, byggeskikk, sagbruk, restaurering, o.l.
3. Den nasjonale målgruppen omfatter hele Norge. I denne målgruppen er det både kompetansemiljøer, turister/tilreisende, aktører og bedrifter innenfor skognæringen, og de med interesse for lokal byggeskikk og materialbruk.
4. Den internasjonale målgruppen består i hovedsak av nabokommunene i Sverige, samt interessenter fra Finland. I tillegg til turister som besøker Hattfjelldal.

Lokalisering

Senteret skal lokaliseres til Fjellfolkets hus, som er sentralt plassert i Hattfjelldal sentrum, midt i jordbrukets kulturlandskap og med skogkledte lisider som ramme rundt området. Fjellfolkets hus ble ferdigstilt i 2014, og er et moderne bygg med universell utforming i alle publikumsrettede arealer. I tillegg til Helgeland museums avdeling er det også et godkjent kjøkken i bygningen, og i september 2022 startet Cafè Hatten opp kafèvirksomhet i første etasje. I byggets andre etasje finner vi flere kontorplasser, overnattingsrom, felles kjøkken og stue.

Fjellfolkets hus ligger parallelt med sponplatefabrikken Arbor, som står som en spennende kontrast i landskapet. Tømmerlundene ved den gamle flyplassen skaper en naturlig overgang til de industrielle bygningene. Besøksenteret vil dermed bli en innfallsport til kunnskap og opplevelser, og et naturlig samlingspunkt for besøkende og lokalbefolkning.

Det går turstier med informasjonstavler og skilt ut fra Fjellfolkets hus, til skogområder med ulike vegetasjonstyper og suksesjonstrinn, artsriktighet og hogstformer. Historien om skogbruket i Hattfjelldal fortelles underveis. Noen av stiene passerer viktige naturtyper av nasjonal interesse, og et fugletårn er plassert ved Kjerkestadvatnet, i et område med spesielt stor artsdiversitet. Disse områdene ligger i krysningspunktet mellom kulturlandskap, skog og industri, og gjør vandringen i området spesielt.

Samarbeidspartnere

Det vil være naturlig å knytte til seg samarbeidspartnere fra de ulike miljøene innenfor samisk kultur og naturgrunnlag, Statskog, friluftsrådene i regionen, Helgeland museum, Vefsna regionalpark, Storuman kommun, ulike kompetansemiljøer, samt andre aktører med interesser innenfor feltet.

Organisering og økonomi

Senteret vil kunne bli organisert som en egen stiftelse, med et bredt sammensatt styre. Økonomi og budsjett vil bli en del av søknaden, men den totale søknadsrammen fra utlysningen til Miljødirektoratet er på ca 1,2 millioner.

Lokal forankring

Besøksenteret vil bli lokalt forankret gjennom vedtak i kommunestyret i Hattfjelldal kommune innen endelig søknad innsendes. Dersom søknaden går igjennom vil senteret bli forankret lokalt gjennom dialogmøter og informasjonsmøter med befolkningen, næringslivet, og andre aktører.

Hattfjelldal den 28.09.2022

Harald Lie

Ordfører Hattfjelldal Kommune